

Zinātnes Vēstnesis

Latvijas Zinātnes padomes, Latvijas Zinātņu akadēmijas un Latvijas Zinātnieku savienības laikraksts

21 (500)

ISSN 1407-1479

2015. gada 21. decembris

Valsts zinātnes un sabiedrības izcilības!

Pajautoties uz jums, 2016. gadā un arī turpmāk droši varam ticēt Latvijas tautsaimnieciskajai, zinātnes, kultūras un garīguma stabilitātei un – vēlams – augšupejai! Tikai godīgs, radošs darbs, talants, laba izglītība un skaidra mērķa apziņa arī nākotnē būs tie darba rīki, ar kuru palīdzību celt gan mūsu zemes, gan personīgo labklājību!

Tuvajos Ziemassvētkos un Jaunajā Gadā novēlu ikvienam aktīvu un meklējošu garu, labu veselību un inovatīvā darbā kaldinātu veiksmi, kas iepriecina un sniedz gaņdarījumu!

Latvijas Zinātņu akadēmijas vārdā
prezidents Ojars Spāritis

LZA un A/S "LATVENERGO" balvu laureāti

17. decembrī A/S "LATVENERGO" ēkā svinīgā ceremonijā, kad Latvijas lielais enerģētiku kolektīvs atzīmē gada noslēgumu un Ziemassvētkus, līdz ar citiem nozares apbalvojumiem tika pasniegtas arī Latvijas Zinātņu akadēmijas un A/S "LATVENERGO" gada balvas.

Augstāko apbalvojumu – **A. Vītola balvu par izcilu devumu enerģētikā** 2015. gadā saņēma *Dr.sc.ing. Kārlis BRIŅĶIS* ar formulējumu "par mūža ieguldījumu Latvijas enerģētikā".

2015. gada balvu par nozīmīgu devumu enerģētikā saņēma RTU profesors *Dr.sc.ing. Gatis BAŽBAUERS* un A/S "LATVENERGO" Korporatīvās stratēģijas direktors **Uģis SARMA**.

2015. gada balva par panākumiem enerģētikā jauniešiem zinātniekiem piešķirta *Dr.sc.ing. Dmitrijam ANTONOVAM*, *Dr.sc.ing. Ludmilai LAVRINOVIČAI*, *Dr.sc.ing. Baibai OSEI-ZAĻAJAI*, *Dr.sc.ing. Ļubovai PETRIČENKO*.

2015. gada veicināšanas balva par panākumiem enerģētikā jauniešiem zinātniekiem piešķirta *Dr.sc.ing. Sergejam KOVAĻENKO* un *Dr.sc.ing. Artjomam OBUŠEVAM*.

Sadarbībā ar Taivanu gūstamās iespējas

Tikai pāris dienas pēc 7. novembrī notikušā vēsturiskā rokaspiediena, ar kuru Ķīnas Tautas Republikas prezidents Sjī Džinpins un Taivas Republikas prezidents Ma Jindzju apliecināja abu valstu sadarbības iespējas, Latvijas delegācija ieradās Taipeijā. No Izglītības un zinātnes ministrijas puses Latviju pārstāvēja Agrita Kiopa un Maija Bundule, bet zinātnieku pusi - Latvijas Biomedicīnas pētījumu un studiju centra direktors Jānis Kloviņš un LZA prezidents Ojars Spāritis. Ar savu nelielo delegāciju pārstāvēta bija arī Lietuvas Republikas zinātnes administrācija. Šī ziņojuma autoram tika piedāvāta atsevišķa programma, tādēļ uzskatu par savu pienākumu informēt par gūtajiem iespējumiem. Galvenā atziņa, kuru nācās gūt pēc daudzo ar zinātņi saistīto institūtu, tehnoloģisko centru un universitāšu apmeklējuma ir tā, ka neliela, bet uz intelektuālo resursu attīstību orientēta valsts spēj kļūt par ekonomiski plaukstošu, modernu tehnoloģiju un inovatīvas rūpniecības zemi.

Zinot manu darbību kultūras mantojuma sfērā, Taipejas Nacionālās tehnoloģiju universitātes kolēģi bija raduši iespēju apmeklēt ar UNESCO kultūras mantojuma izcilības zīmi pagodināto Baoan daoistu tempļi un tikties ar Tempļu saglabāšanas fonda prezidentu Liao Wu-Jyh kungu. Pārsteidza tempļa arhitektūras noformējumā izmantotās daudzskaitlīgās porcelāna skulptūriņas un rotājumi, kuru misija ir ilustrēt daoisma reliģijā kultivētos mītus un sižetus ar dievu sadzīves epizodēm. Taču ar šo epizodi arī beidzās komandējuma vieglākā daļa. Turpmākās dienas tika hronometrētas pa minūtēm, nelielot garām arī iespēju uzstāties ar akadēmiskām lekcijām Taipejas Nacionālās tehnoloģiju universitātes Arhitektūras un dizaina fakultātē. Par auglīgas sadarbības perspektīvi liecināja dzīvā interese pēc iepazīšanās ar Latvijas radošo industriju sasniegumiem un īpaši par komercializējamām nozarēm - restaurācijas, stila mēbeļu izgatavošanas un senos amatus saglabājošajiem darba paņēmieniem. Ne mazāku interesi Taipejas arhitekti izrādīja par Latvijas mūsdienu arhitektūru un interesējās par iespējām piedalīties RTU Arhitektūras un pilsētplānošanas fakultātes vasaras skolas darbā.

Zemē, kura 20 % no valsts budžeta iegulda izglītībā un zinātnē, nemaz arī nevar būt savādāk, kā tas atklājas Ķīnas Akadēmijas sasniegumos, struktūrā un mērķu uzstādījumos. Novietotās pašā galvaspilsētas centrā, vairāk par desmit zinātnisko institūtu ēkas veido īpašu teritoriju, kura kā valsts protokola sastāvdaļa atklāj šīs zemes politisko un ekonomisko vērtību uzstādījumus. Pieņemšanā pie *Academia Sinica* viceprezidentes profesores Yu Wang atklājās šīs dabaszinātnieces - ķīmiķes plašais skatījums uz Taivas un Baltijas valstu sadarbības paplašināšanu, ka nepalika šaubu par šādas prakses turpināšanas lietderību, turklāt vēl plašākā nozaru spektrā. Bet, kā zināms, mūsu varēšana beidzas tur, kur izbeidzas finanšu pieejamība. Latvijas, Lietuvas un Taivas kopējos projektos Baltijas valstis katrā sedz 25 % no projektu izmaksām, bet Taivana viena pati - 50 %. Ja pētījums virzās izgudrojumu komercializācijas virzienā, tad izdevumi ataisnojas un ieguvēji ir gan Taivana, gan partneri. Turklāt *Academia Sinica* kā valsts institūcija tur savās rokās 31 zinātnisko institūtu un virza fundamentālos pētījumus trīs plašos virzienos.

Turpinājums – 3.lpp.

17.decembrī diplomus saņēma jaunievēlētie LZA locekļi

A.Edžiņš un J.Brenča foto

